

UJ CIMBORA

Az Uj Cimbora Családszövetség képes gyermeklapja

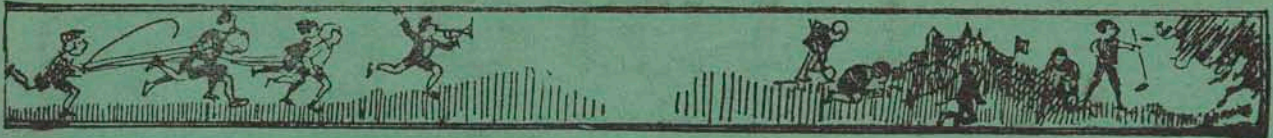
MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR

SZERKESZTI ES KIADJA:

F. LÁSZLÓ MARCELLA

BCU Cluj / Central University Library Cluj

APRÓSÁGOK — TARKASÁGOK

ARANY ABÉCE

N. — Ne hidd, hogy a rosszat tiokban eszeke-szed, mert látja Isten és Isten lelküismereted.

Ö. — Ördög nyelvén beszél, aki kétköncskodik, a másvilágon is majd csak vele álmodik.

P. — Pénz, ha van, jó annyi, mennyi kell belőle. Adj a szegénynek is, ne fordulj el tőle.

Megérkeztek a Kovács Nándor tanító bácsi által kiadott csinos kiállítású füzetkék Arany Abécé címmel. Bizonyára nagy örömet szerez minden kis cimborának, aki elolvassa. Ára csak 10 Lei és portóköltség.

AZ UJ CIMBORA ELŐFIZETŐGYŰJTŐVERSENYE.

Az elmúlt héten a következők gyűjtéséről mondunk köszönetet:

Nagy Kaló, Kolozsvár: szerezte Vajnay Sáril, Koós Gábori.

Dr. Bleicherné Rafael Anna, Tövis: szerezte Izsák Kláral, Weissberger Clare-l, Gerő Tibikél és Farkas Sanyikál.

NEVNAPI KÖSZÖNTŐKRŐL.

November hó folyamán a következő ismert névnapok fordulnak elő: Nov. 4. Károly; 5. Imre; 9. Tivadar; 12. Márton; 16. Ödön; 17. Gergely; 19. Erzsébet; 22. Cecília; 24. János; 25. Katalin; 28. István; 30. András.

A köszöntő verseket hiba nélkül tanuljátok meg, nehogy szégyenszemre belesüljete.

Erzsébet, Cecilia, Katalin, Károly, Imre, Márton stb. névnapokra.

*Az éjjel álomban de szépet álmodtam,
Virágos kis kertben virágot ápoltam.
Le is szedtem őket ékes bokrétaiba,
El is hoztam ide kedves névnapjára.*

*Az illat a lelkük, szírom a ruhájuk,
Egy aranyos tündér csókot hintett rájuk.
Szeretném, ha én is most tündérke lennék,
Minden kívánságot könnyen kitalálnék.*

*Igy is azt kívánom, hogy amit szeretne,
A jó Isten mind-mind sorra teljesítse.
Szeretet, boldogság soha el ne hagyja,
Élte napját Isten még sokáig tartsa.*

L. M.

Az öreg kertész bácsi üzeni a kertészkedő cimboráknak, hogy az augusztusban elvetett nefelejtséket, amennyiben azok kikelték, most kell szétültetni. A tulipánhagymákat is lehet már eldugdosni. A petunia, verbena, cinia, őszirózsa s egyáltalán a többi virágmagok betakarításával igyekezni kell, mert beállhat a hosszas esőzés és ha megrothadnak a virágmagok, nem lesz tavasszal virágmagotok.

Szeretnénk tudni, ki szeretne kertészkedni közületek jövőre, azokon kívül, akiknek már eddig is küldtünk virágmagvakat. Ha megírjátok, rejtvényfejtési jutalmul küldünk nektek a kertész bácsitól kapott virágmagvak közül.

HOGY LEHET ARANYAT CSINÁLNI AZ ARANYHALAKBÓL?

Gondolnátok, hogy valami boszorkányos meselkedéssel, vagy ahogy Pannika gondolná, le kell szedni a pikkelyét s a lüzben összeolvasztani a sok aranypikkelyt. Milyen nagy arany darab lenne belőle! Az ám, elégne egy szálig, legfeljebb valami kis kezem és hamu jéle maradna utána, ha maradna.

Nem így csinálta Szatmáry József magyar aranykifia Párisban. Figyeljetek csak ide, hogy csinálta:

Megfigyelte, hogy egyes divaldámák szivesen tartanak csinos medencékben aranyhalacskákat. Erre ő nagy aranyhal-fenyészetet csinált s ujságokban kezdte hirdetni, hogy a legszebb aranyhalak ő nála kaphatók. Az emberek érdeklődni kezdtek az aranyhalak iránt. Mindenki aranyhallalajdonos akart lenni. Valósággal divalcikk lett az aranyhal. S ha a párisi állalkereskedők sok aranyhalat adták el, a legelőbbel mégis az élelmes Szatmáry József adott el, aki eddig több mint 300.000 frankot keresett az aranyhalakon.

Lám így lehet aranyat csinálni az aranyhalakból.

Jenőkével, aki III. gimnázista, lőrténi meg az atábi esel: Jenőké az édesanyja kiküldi az udvar láfulsó részébe, hogy a tojásl szedje össze.

Kis idő múlva jön vissza Jenőke és a következőben számol be:

Anyukám nyolc tojásl találtam, de csak hetei hoztam be, mert egy még lágyl volt, hát ott hagyltam, hogy megkeményedjék.

Növekedett egy kétágyl fa. A kétágyl tetejébe nyolc iteés hordó, a nyolc iteés hordó tetejébe egy csiga, a csiga tetejébe két látó, a két látó tetejébe egy sűrű erdő. Mi az?

Őszi vers

Ősz, jó Nagyasszonyunk, mindenki bání Téged.
Mondják, az elmulás a Te mesterséged,
Pedig Te érleled gyümölcsét a fáknak,
Gondozója vagy a szent megújulásnak.

A Te mosolyodtól fényben virít minden,
Szikrázik az erdő ezer csuda színben.
Az egyellen zöldet milyen szépre fested,
Aranylomb pernyébe burkolod a tested.

Biborszinü gyümölcs rikoll az almafán;
„Pompás izü vagyok, szedjél le kis leány“.
És a szőlő hegyen megejt az igézet,
Rubint gerezdeken, amint végig nézek.

Ezerzsebü ruhád lele minden jóval,
Almával, körlével, szilvával, dióval.
Habzó kupát nyújtasz a szüretelőknak,
Édes mámorl kínálsz sok bus, józan főnek.

Ősz, jó Nagyasszonyunk, én szerellek Téged.
Szerelem a mindig adó nagy bőséged.
Szerelem mosolyod, fáradt napsugarad
Ami már nem ígér és mégis mindig ad.

Szerelem ködmönél, ködös kora esnek,
Amikor a lélek mesél mond a tesznek.
Amikor a lélek véges végig szállva,
Emlék mezőkön jár mindent lekaszálvá.

KIRJÁKNÉ KOVACS EMMA

Firtos és Tartod

A világ teremtése után, amikor a föld színéről lefolydogált a tenger vize, a fellegek közül egy gyönyörű szép tündérkisasszony szállt le Firtos hegy tetejére. Vele szállt le sok-sok tündérleány s ott mindjárt el is határozták, hogy várat építenek. A tündér királykisasszonynak Firtos volt a neve. De volt még egy leány testvére, Tartod nevü, aki igen-igen gonosz teremtés volt: irigykedett Firtosra, merthogy Firtos sokkal szebb volt, mint ő.

Alig kezdtek a vár-építésbe, mondta Tartod:

— Hiába fáradtok, én még ma éjjelig sokkal szebb várat építek, mit ti. Még pedig a te várad fundamentum kövére építem a várat, akár tetszik neked, Firtos, akár nem.

Nevetett Firtos ezen a beszéden, nevettek a tündérek is és aztán serényen munkának láttak. Tartod pedig hazament a Tartod nevü hegyre, onnan nézte a tündérek munkáját s csak azt várta, hogy elkészüljenek, nosza, átrepült tündéréivel a Firtos hegyre, kifeszítették a vár fundamentumkövét, nagy hirtelen kifurták, vasrudra huzták s úgy repültek vele Tartod hegye felé. Ám, amikor éppen Korond fölé érkeztek, a kakasok éjfél kukorékoltak s ebben a pillanatban a vasrud ketté törött, a kő leesett Korond vizébe. Most is ott van a lyukas kő. Amikor a kő leesett, összeomlott Tartod vára is. Hire-pora sem maradt.

Benedek Elek.

Föld alatt, föld felett

I r t a : L á s z l ó M a r c e l l a

Nagyanyánkat magához ölelte egy nap a nagy Oceán és mi nem tudtuk meg az élete történetét. Most itthon vagyok. Ki tudja megint mikor jövök vissza a földfeletti világból, ha egyszer elmegyek, mondja el most ezt a történetet kedves bátyám.

Ereस्कét közben elnyomta az álom. Szökőkút ölébe vette és úgy vitte tovább, vigyázva, hogy fel ne ébredjen.

A négy testvér.

— Látod kedves öcsém ezt az országot, ahol most vagyunk? — kezdte szavait az öreg Sósforrás. — Ez a Vizek országa. Párás, ködbevesző nagy ország ez, itt születnek a patakok, erek, források, csermelyek, azok is, melyek a föld alatt élnek, azok is, melyek a föld felett futnak.

Itt született a te nagyanyád is, az igen öreg és tiszteletreméltó Barlangi Folyam, négy más testvérével. Hogy mikor, arra sem ő nem emlékezett már, sem én. Pedig én jóval előbb születtem, mint ő. De olyan régen volt a születésünk, nem sokkal a világ teremtése után, hogy azt senki sem tudta az emlékében tartani. Persze nem kell azt gondolni, hogy mindjárt folyamnak született. Szó sincs róla! Kevésvízű, soványka Csermely volt biz ő. De gyorslábu és fürge. Vidáman, jókedvűen futkostak ide-oda, egész nap csak játszadoztak, kergetőztek.

Nagyon régen történhetett ez már, talán százezer esztendeje is lehet, hogy a négy fiatal, mondhatni gyermek Csermely összebeszélte, hogy ők felmennek a föld felszínére és megkeresik a minden vizek álmát, az Oceánt. Ki éri el négyük közül az Oceánt? locsogtak, fecsegtak, de minden beszédük csak ez a kalandos ut volt. Próbálták lebeszélni az okosabbak, az öregebbek őket, hogy ne türelmetlenkedjenek, amíg az idejük el nem jön, úgy sem érhetik el az Oceánt.

De ők fiatalok voltak, gyorslábuak, azt hit-

ték, sohasem fáradnak el. Egy nap aztán elindult a négy Csermely. Egyik északnak, másik délnek, a harmadik keletnek, a negyedik nyugatnak. Nagyanyátok keletnek indult. A célja mindeniknek az volt: elérni az Oceánt.

Telt-múlt az idő. A négy Csermelyről nem jött semmi hír. Nem jöttek vissza, mert mindig csak előre mentek. Néha más Csermelyekkel, Erekekkel találkoztak össze. Ilyenkor testvériesen összeölelkeztek és együtt mentek tovább.

Egyszer aztán nagyanyátok eltévesztette az utat. Sehogy sem tudott igazodni, hol és merre járhat? A Vizek országát már rég elhagyta. Onnan is lehetett tudni, hogy melegebb, mint melegebb lett. Nagyanyátok akkor már érezte, hogy baj van, több, mint bizonyos, hogy az elkárhozott országába: a Tüzek országába jutott. Az ereje napról-napra gyengült. — Jaj Istenem, itt fogok elpusztulni nyomorultan — gondolta ijedten nagyanyátok. Most már csak azon volt, hogy ebből az elkárhozott országból kijuthasson, mielőtt a Tűz ellenséggel összetalálkozna.

Egyszer csak nagy fényességet vesz észre messziről és hall valami keserves jajgatást, sírást.

— Pedig meg voltam dermedve az ijedtségtől — így mesélte később nagyanyátok, de mégis úgy éreztem, hogy nem szabad elfutnom, mert valakinek szüksége lehet az én segítségemre. Közelebb mentem hát elszántan. S akkor láttam, hogy nyugatra indult testvérem nyög, jajgat a Tűz halálos ölelésében és vergődött már kilencszáz esztendeje, anélkül, hogy ki tudott volna szabadulni. Már alig volt benne élet.

Nagyanyátok nem gondolkodott soká, hanem belerohant a veszedelembe. Egyenesen a Tűz szemének ment és kioltotta a szemvilágát. Azóta vak a Tűz, hogy nem tudja soha merre jár, de ész nélkül mindenhova bekap.

A Tűz feljajdult és elengedte karmai kö-

zül a Nyugati Csermelyt. Nagyanyátok boldogan ölelte magához sokat szenvedett testvérét s elhatározták, hogy most már egyesült erővel folytatják a megkezdett utat.

A Tűz sziszegve öltögette feléjük lángnyelveit:

— Legyőztél Viz most az egyszer, de kerülj mégegyszer a hatalmamba, jaj lesz az életednek!

Nagyanyátok azonban már nem félt. Ketten voltak és most már, mint Patak futottak tova. S vigyáztak mindig, hogy a Tűzek országának még csak a közelébe se kerüljenek. Utközben más eltévedt Erekekkel találkoztak, akik már fáradtak voltak s ezer örömmel futottak együtt nagyanyátokkal, aki ilyenformán mind szebb lett. Szinte napról-napra bővült, terebélyesedett, mélyült a vize. De arra vigyázott, hogy szép, tiszta fehér maradjon. Szépségének híre messze elment. A házasulandó kérők mind csak az ügyes, eleven Fehérfolyóról beszéltek. Nagyanyátokat hívták így. Feketefolyam még is kérte feleségül. De neki jobban tetszett a kanyargós Sárgafolyam, mint a zord és hallgatag Feketefolyam. Azért is tetszett jobban, mert Sárgafolyam nagyon őszinte volt. Megmondta neki a szemébe:

— Kedves Folyótestvér, hogy képzél ilyet? Elérni az Oceánt? Hisz ahhoz érdemeket kell szerezni, hogy valakit magához öleljen az Oceán. Ahhoz egy élet teljessége kell. Amíg valakinek az ideje el nem jön, hiába való dőreség elérhetetlen után futni. Ellenben azt ajánlom, menjünk együtt vissza az őshazába, ahol megtartjuk majd az esküvőnket, föltéve, ha volna némi hajlandósága hozzám.

Ez szép és férfias beszéd volt. Tetszett Nagyanyátoknak.

— Hát jó — nem bánom, menjünk vissza — egyezett bele. Otthon nagy örömmel fogadták őket, s mindenki helyeselte nagyanyátok választását. A fehér kristálytemplomban volt az esküvőjük. Gyönyörű esküvőjük volt. Aki csak beteg nem volt, az mind ott szorongott az ünnepségen. Az esküvő után egy nagy barlangban laktak. Ettől kezdve hívták nagyanyátokat Barlangi Folyamnak.

S nem mondhatja senki, mert nagyon boldogan éltek. De bármilyen boldog is volt gyer-

mekei és unokái között, mindig élt benne a vágy az Oceán után. Mikor aztán már nagyon elöregedett, már csak hömpölygött lassan, akkor egy nap eljött az ő ideje is és az Oceán magához ölelte nagyanyátokat.

Szökőkutnak egy könnyesepp gördült ki a szeméből, mert nagyon, nagyon szerette a nagyanyját. De aztán megvigasztalódott.

— Egyszer mindenkinek eljön az ideje. Nekem is. S akkor engemet is magához ölel majd az Oceán. És akkor találkozni fogok nagyanyámmal újra az Oceánban.

A rokonok között.

— Na várj kedves öcsém — mondta az öreg Sósforrás, én most előre megyek, hogy előkészítem édesanyádat jöveteledről, mert tudod, amilyen gyenge szívű, örömeiben egyszerre sirná el minden könnyét.

Ereeske is felébredt. S mikor látta, hogy itthon vannak, örvendező csacsogással futott be:

— Vendég jött! vendég jött! — Mondogatta. De már erre siettek is mind Szökőkut elé. Legelől az édesanyja, aki szemében örömkönnnyekkel fogadta:

— Kedves fiam, esakhogy mégegyszer látlak!

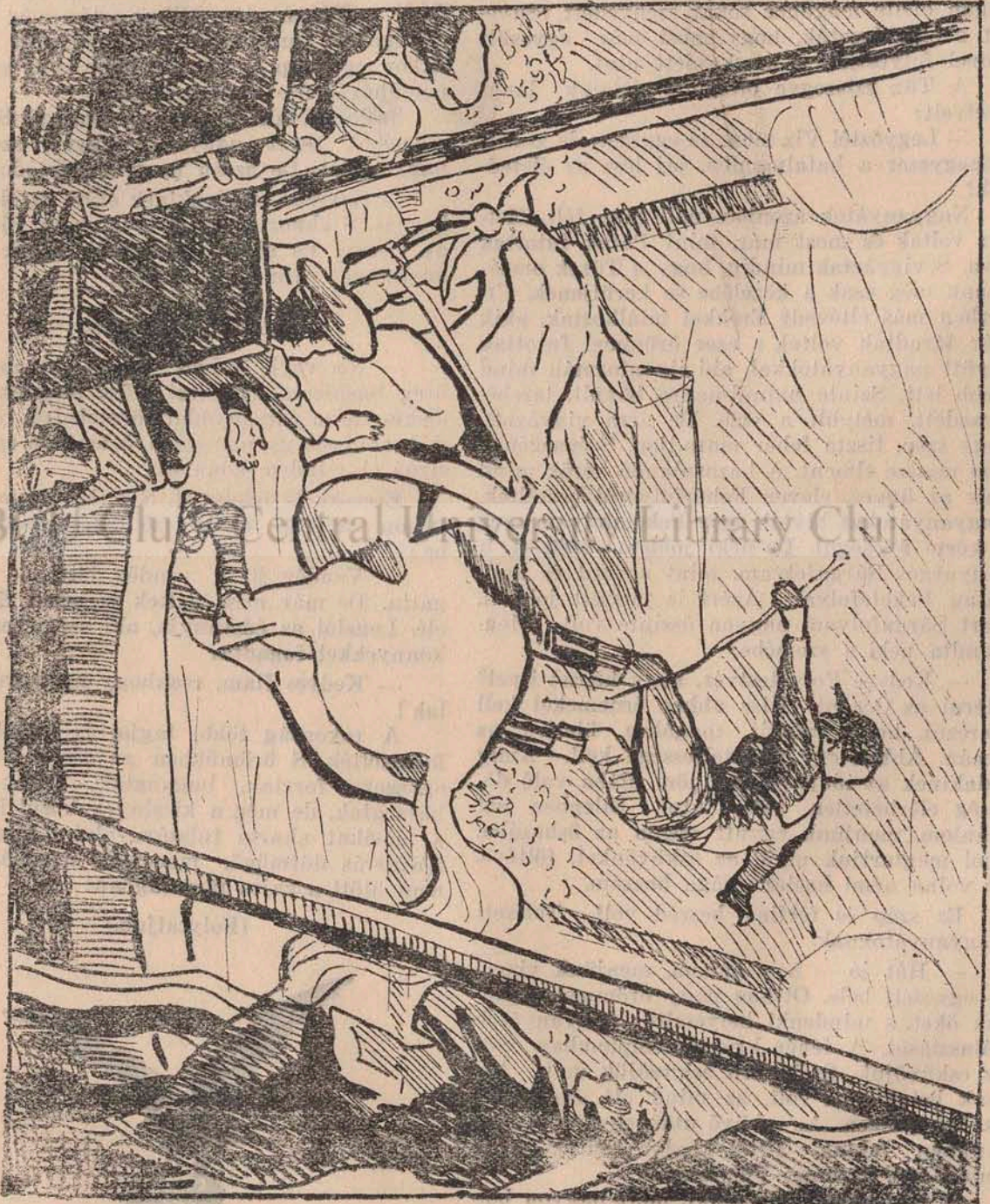
A rokonság többi tagjai is mind sorra üdvözölték. S örömeikben az összes források egyszerre forrtak, bugyogtak, mormoltak és harsogtak, de még a kicsinyek közül is, egyik a másikat akarta tulszárnyalni. Mig a vén Sósforrás dörmögő, mormoló hangjával szét nem ütött a zajos társaságban:

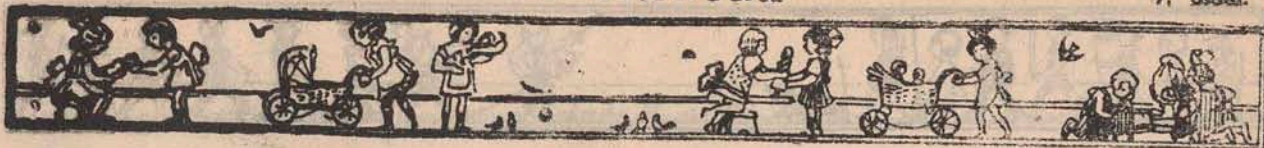
(Folytatjuk.)

A cirkuszbán.

Halottak estéjén

*Halottak estéjén
Világot gyujtanak,
Annak emlékére
Ki nyugodni tére
S pihen a hant alatt.*

*Gyujtsunk kicsi mécszet,
Ejtsünk forró könnyet,
Mondjunk egy szép imát,
Jusson nekik virág,
Igy lesz álmuk könnyebb!*

Gáspár Imre.

A törpék országa

Bizonyára láttatok olyan kisméretű embereket, akiket vásárok alkalmával pénzért mutogatnak. A természetnek e kivételes, satnya teremtsései fejletlen külsejükkel inkább szánalmat gerjesztenek. Fejük többnyire aránytalanul nagy, lábuk feltűnően kurta vagy görbe. Valósággal nyomorékok.

De élnek Afrika földjén egészen arányos alkatú törpék. Apró kis emberkék, akik nem fejletlenek, nem satnyák. Tömegekben laknak. Ilyenek az *alekák*, akik Középfrikának Njam-Njam földjén, a Nilus folyó forrásvidékein tartózkodnak, továbbá a busmánok, akik a Fokföld Kalahári sivatagának szélein bozótokban vagy barlangokban tanyáznak. (Busmán = bokorlakó.)

Az akkák magassága átlag egy méter és 30-40 centi. Bőrük világosbarna, hajuk rövid és göndör, a férfiaknak gyér szakálluk van. (Nincs tehát térdig érő fehér szakálluk, mint a mesebeli törpéknek.) Az akkák kiválóan szorgalmas kézműparosok. Munkakeresés céljából fölkeresik a szomszéd népeket, ahol, mint ki-tűnő fegyverkovácsok és diszműkészítők nagyon közkedveltek. A zenét is szeretik. Feltűnő jó hallásuk van. 1874-ben egy olasz afrikai utazó két kis akka gyermeket hozott magával Olaszországba s egy Minisacchi nevű veronai családnál helyezte el őket. Mind a két gyermek elvégezte a népiskolát s értelemben, fel-fogásban nem mutatkoztak alacsonyabb rendűeknek, mint olasz gyermektársaik. Szépen irtak s eleseszű fejszámolók voltak. Az egyik közülük néhányszori hallás után az olasz áriákat egy ujjal egész pontosan kikopogtatta a piáni-

non. Később tehetséges zongorajátékos lett belőle.

A busmánok még az akkáknál is 10-15 centiméterrel alacsonyabbak. Bőrük ráncos, sötét hamuszínű, gyapjas hajuk gömbölyű csomókká tapad. Orruk annyira behorpadt, hogy csak az orrcimpa áll ki az areből. Nagy világosbarna szemükből okosság és jókedv sugárzik. Igen ügyes a kezük fogása s a rajzoláshoz különös tehetségük van. Különben harciasak, vakmerők. Legfőbb fegyverük a mérgezett nyíl. A legborzasztóbb forráságot is egykedvűen türik s alig isznak vizet. Meztelenül járnak s csak a hátukat borítják be állati bőrral. Igy védekeznek a napsugár ellen. Rajonganak a táncért és a zenéért. Énekeik lágvak és dallamosak.

Afrikában szétszóródva még vannak törpe törzsek, melyeknek őseredete közösnek látszik. Már Krisztus Urunk születése előtt körülbelül 450 évvel Herodotus görög történetíró és utazó megemlítette, hogy Afrika keleti partjain sötétbőrű törpék (*pigmeuszok*) laknak, akik évenként a keménysőrű, költöző darvakkal véres harcot vivnak.

Teleky Dezső.

Pityu urfi mezei kalandja

Egy szép nyári napon kinn sétált Pityu a mezőn. Vele volt hűséges pajtása: Puszi pajtás hol mellette, hol előtte nyargalt Pityu barátunknak. Amint egyszer előre szabad, valami különös gyanus tárgyat vesz észre a fűben. Két szára van, — de még sem nadrág — mi lehet az? Au vau, édes gazdám, gyere csak nézd meg.

Pityu barátunk bátor gyereknek tartja magát. No lássuk igaz-e? Hallja a Puszi hívó szavát, de mintha nem nagyon akarózna neki ahhoz a gyanus tárgyhoz közeledni.

Közelebb érve, látja, hogy két üveg-végű cső villog feléje. Két szára van, mint a nadrágnak, de azért még sem olyan, mint a nadrág. A másik végénél Puszi méregeti sánda szemekkel a fura alkalmatosságot.

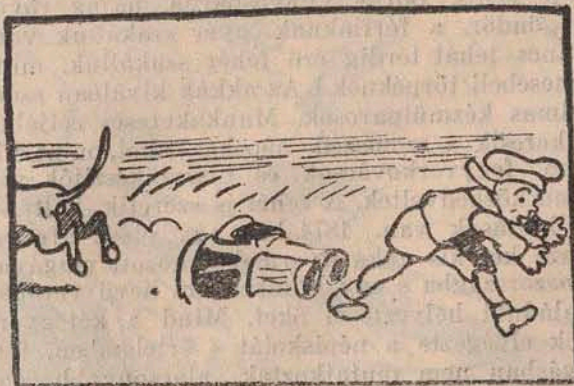

Lehasal hát Pityu a fűbe s nagy óvatosan belesandít félszemével az ásitó üveggel fedett csőbe.

— Jaj, vége az életemnek! — ordítja el magát rémülten. Egy rettenetes szörnyeteg meredezik rá. A hangja hasonlít a kutyaugatáshoz, de a szeme akkora, mint egy tányér, a szájába pedig, amint tátogatja, három Pityu is beléférne.

Nosza, Pityu sem hagyja az életét. Hátra sem néz, úgy fut, rohan, meg sem áll hazáig.

Dehát mi is történt itt tulajdonképpen? Aki tudja írja meg nekünk.

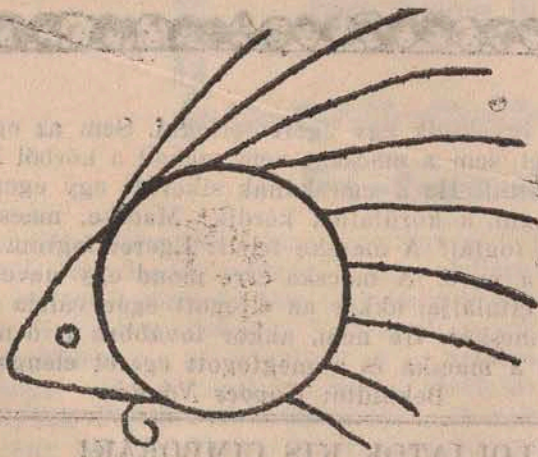
ÉDESANYA POSTÁJA:

ISMERTEM EGY KERTÉSZT...

Ismertem egy kerlészt: szerette a fákat;
Szerellellemel meg minden kicsi ágat.
Minden fácska mellett órákhosszal állott,
Szerellellemel ápoll minden kis virágot.
Ha kerljél a vihar lépdesni kezdte:
Fácskái nyögését maga is érezte...
Eppen ilyen kert ill, ez a kis isko'a:
Fácskák és virágok: a gyermekek sora.
Kertésze én vagyok. Más ki is lehetne!
Ha én nem, — e kerlben hát ki más vehetne!
Ki örülne a kis embercsemeleének,
Ha megcsendül ajkán az ima, az ének;
Ha meglelik lelke drága tudásmézzel:
A kertész örömét ki se mérhelné fel...
De, ha vihar lámad, ki rendül meg jobban?
A kerlészt bus szive lőjdalmasai dobban;
Csüggedt fejjelel kicsi plánlái közl járván;
Megremeg, ha orvul besurranl a járvány.
Minden kis plánláját anyaszívvel féllli:
Hisz lelke melegél adla oda nekik...

Béjofk.

KATONA JENŐ.

Tővíses sűn az én nevem
A gyereket meg nem eszem,
Csak a férget, meg a bogárt,
Mert tudom, hogy az meg nem árt.

(Tanuljátok meg a tővíses sűnt is lerajzolni.)

RAJZKIÁLLÍTÁS HALMIBAN.

Okt. 22.-én vasárnap délelőtt hosszú sorokban kanyarodtak be a helybeli iskolák növendékei a ref. iskola kapuján. A gyermekek szemében a kíváncsiság égett. Bizony nem kevesebbről volt szó, minthogy az új cimborák a nyertes rajzokból és a szatmári kiállítás legszébb darabjaiból Halmiban is kiállítást rendeznek.

A gyermekeknek itt is a mesterségeket bemutató rajzok tetszetek legjobban, de tetszetek a nagyváradi, kolozsvári s szatmári gyermekek rajzai is.

Délután mesedélután volt, amelyen ott lehetett látni nemesak a gyermekeket, de a helyi egyházak vezetőségét, a szülőket s mindazokat, akik a gyermekujság munkája iránt érdeklődtek.

Jól esett végig nézni a zsűfólásig megtelt termen, jól esett arra gondolni, hogy kicsi erő vagyunk ugyan még, de a lelkek erdejében máris széles ösvényeket vágunk.

Örülünk, hogy megismertük a halmi-iaikat és hogy ők is megismertek bennünket. Reméljük, hogy ez a halmi-i mesemondó délután nemesak magvetés lesz, de idővel dus aratás is, amelynek eredménye a felnővő gyermekek lelkében válik majd teljessé.

VIGYÁZZATOK GYERMEKEK A TÜZRE!

Nagykárolyi ujságok írják, hogy egy öt-éves kislány, akit szülei egyedül hagytak otthon, nedves ruháját a tüznél akarta szárítani. A nyitott ajtón azonban kicsapott egy lángnyelv, belekapott a kislány ruhájába s pár pere alatt lángba borította. A gyermek sikoltozott, így észrevették az emberek. A tüzet sikerült eloltani, de a gyermek teste borzalmasan összeégett. Az orvosok tanáestalanul állanak ágyaeskája mellett. Ők maguk sem tudják, ilyen súlyos égési sebek mellett maggyógyul-e még?

A tűz veszedelmes elem, több: gonosz szellem, amelynek elég csak egy szikrája, hogy papirra, szalmára, ruhára hulljon, egyszerűbe lángra lobban és összeéget maga körül mindent, mint ezt a mosolygó szemű, kedves kicsi öt-éves leánykát is...

Ahogy kis munkatársaink irnak . . .

Folytatjuk a nyári beszámolók közlését. Kis cimboránk: Makó Tivadar számol be a nyári élményeiről.

Kedves szerkesztőnéni!

Mivelhogy a multkor megigértém, hogy fogom küldeni minél hamarább a nyári beszámolót, hát most a rejtvényfejtéssel együtt beküldöm. Az alábbi sorok képezik a nyári beszámolómat.

Igaz, hogy már megkezdődött az iskola, de azért még mindig tudok annyit a nyár idején való történekről, hogy beszámolót tudjak írni. Ha a nyári nem is volt olyan szép, mégis voltak olyan napok, amikor lehetett menni fürdeni, ami nekem a legnagyobb boldogságom volt. Ezen kívül többször voltam apukámmal és testvéreimmel kirándulni a hegyek között. Aztán, ha éppen a fürdőzésre vagy kirándulásra nem volt alkalmas idő, akkor hintáztam, mert van az udvarban hinta is. Így aztán eltelt a nyár és megkezdődött az új tanév, amikor már a harmadik osztályba lép-

tem. Most aztán szorgalmasan kell, hogy tanuljak, hogy jó bizonyítvánnyal végezzem az évet.

Kezeit csókolja

1933. október 14.

Makó Tivadar III el. o. t.

A CIMBORA.

I.

Jó kis lap a Cimbora,
Minden gyermek olvassa.
Van is abban minden jó,
Sok hasznos tudni való.

II.

Sok szorgos kéz segít benne,
Hogy örömről teljék benn.
Ki e kis ujságot írja,
Nekünk egész lelkét adja.

III.

És még sok-sokmunkatárs,
Adjon Isten kitartást.
Éljen az Uj Cimbora,
Ezt kívánja Glück Klára (és Magda).

EGÉRFOGÁS.

Egy-egy tágas udvaron vsárnap délutánonkint 10–20 gyermek is összeverődik. Mit játszunk, mit játszunk? kérdezzetik egymástól. Játszunk egérfogósdit, mondja valaki. Nagyszerű, pompás! Játszunk egérfogósdit ujjonganak a gyerekek. S a futkosásnak s az örvendező lármának csak a leszálló este vet véget.

Milyen is ez az egérfogósdit? Fiúk, lányok nagy kört képeznek, egy gyermeknek bekötik kendővel a szemét, beállítják a kör közepébe. Ez lesz a macska. Köréje gyűl vagy 10 gyerek. Ezek lesznek az egerek. Csintalanul ingerlik és csipdesik a macskát. Közben karba ezt kiáltják: Ugrálnak az egerek, fogj meg egyet ha lehet. A macska kiterjesztett karok-

kal igyekszik egy egeret elfogni. Sem az egereket, sem a macskát nem szabad a körből kiengedni. Ha a macskának sikerült egy egeret elfogni, a körülállók kérdik: Macska, macska mit fogtál? A macska feleli: Egeret fogtam... Mi a neve? A macska erre mond egy nevet s ha kitalálja, akkor az elfogott egér váltja fel a macskát. Ha nem, akkor továbbra is ő marad a macska és a megfogott egeret elengedi.

Beküldte: Kovács Nándor.

DALOLJATOK KIS CIMBORÁK!

HAZUNK ELŐTT...

Házunk előtt mennek el a huszárok,
Édesanyám én is közéjük állok.
Én leszek az első század szakaszvezető,
Nem a világ ez a három eszlendő.

SZERKESZTŐI ÜZENET:

Dr. B. Rafael Annus Tövis. Drága Annuskám köszönet a szép cikkért és a küldött előfizetőkért. Ha mindenki olyan szívet-lelételkel munkálkodikna értünk, nem kellene olyan emberfeletti küzdelmeket folytatnunk a fennmaradásunkért. Az elbeszélés már a nov. 10.-i számban jönni fog. A gyermekek bizonyára szeretni fogják. Irjon Annuskám magáról is, kicsi fiáról, szeretném egy kicsit jobban megismerni. Szeretettel üdvözlöm. — **Gál Lajosné, Alsógárd.** A kért lapot rögtön utnak indítottuk. Nem is képzel? Nagyságos Asszonyom, milyen örömet szerzett a levele. Tulajdonképpen én akartam előbb inni, hogy engedelmét kérjek a „lőség jutalma” klisének használatára. A Minerva ugyanis az Uj Cimbora-nak ajándékozta a „Nótás Zsuszka” klisével együtt. De annyi gondom, bajom van, hogy sok más kedves megirandó levéllel együtt ez a levél is marad. Eppen ezért is esett olyan jól az érdeklődése, amely reméljük, szeretetté és ragaszkodássá mélyül majd el az Uj Cimbora iránt. Várjuk kedves sorait, amelyben megírja majd véleményét rólunk. — **Báró Bánffy Gabriella, Kolozsvár.** Örömmel láttuk a rejtvényfejtők táborában, kicsi Gabriella. Remélem, hogy nemcsak a 17. számot fejtetted meg, de ezután is érdeklődni fogsz az Uj Cimbora rejtvényei iránt. — **Makó Tivadar, Resicza.** Beszámolódat átvastam, sorra is kerül. A rejtvényekkel majd a rejtvénytípusok szerkesztő bácsi fogja átvizsgálni, hogy jók-e? Meglepetéssel olvastam, kis cimbora, hogy az első rejtvény-nyereményt nem kaptad meg. Nagyon eszálkodom, mert a kiadóhivatal postára tette. Mint hogy azt a szép könyvet még egyszer nem tudjuk elküldeni, ami — úgy látszik — elveszett, küldünk neked helyette másit. Légy továbbra is olyan szorgalmas levelező kis cimbora, mint eddig is voltál. — **Ahl Béla, Székelykocsárd.** Rejtvényeid közül az 1, 2, 3, 4 számaokat jól fejtetted meg. Az 5. hiányzik. S a 2-iknél Bethlen Gábor szó nem szükséges. Ugy veszem észre leveledből, hogy szereted az Uj Cimbora rejtvényeit és szívesen fejtegeted. No, csak továbbra is Béla! Aztán, ki tudja, még szerencse is érhet. Az új rejtvények nem egészen sikerültek. De próbálgass továbbra is, hátha egyszer jó rejtvényt is szerkesztel. Akkor aztán rögtön közölni fogjuk. — **Udvari Magda és Sári, Magyar-sáros.** Bizony már nélkülöztem leveleiteket. Gondoltam is rátok vajjon mit csinálnak az én kertészkedő kis cimboraim? Milyen lett a kikelt virág? Szedtetek-e új virágmagot? — **Tanka Gizike.** Kijavítottuk a neve-det. No, no, csak nem komoly beteg öcsikéd Geyza? Vigyázni kell kicsi leány, mert a kanyaró ragályos betegség. Aztán írj ám máskor is Gizike. — **Györi**

Évike és Berlus, Egri. Mikor kaptatok Irma nénitől levelet? Melyik iskolába, s hányadik osztályba jártok? **Kerekes Kalóka és Lacika, Marx Emilia és Éva, Majaj Endre, Papp Erzsike és Jenőke, Szabó Lidia, Irmuska és Oli, Szabó Judith, Ungi Borbála, Winkler Gyuluska, Rohay Klára, Császár Gyuri, ifj. Demeter Akos, Horváth Mária és Ferencz, Borsos Melinda és Barna, Aczél Magda** s a többi nagyenyedi kis cimbora, akik újonnan léptek be az Uj Cimbora olvasó táborába, szeretettel köszönlelek benneteket. Remélem közléltek is lesznek majd szorgalmas rejtvényfejtők, lesznek ügyes rajzolók és jó levelezők. Az, hogy nem tudtok még helyesen inni, ne tartsan vissza benneteket. Majd megismültök. Minél többször irtok az Uj Cimbora-nak levelet, annál jobb lesz a fogalmazások és a helyesírások is. — **Kolozsvár István, Kolozsvár.** El nem tudjuk gondolni hallgatása okát. Kérem irjon nekünk, hogy állnak ott ügyeink. — **Mándy Bercike.** A hozzánk ragaszkodó jó cimbora-k közül egy sem mondta le az újságot. Ha esetleg valami olyan ok jönne közbe, hogy tovább fizetni nem tudja, akkor sem mondja le, hanem keres maga helyett egy másik kis cimbort, aki aztán gondosan járatta magánál. Így bizony kis cimbora. Ha egy újság kikerült tőlünk, annak már nem szabad többé visszakerülni. Lehet annak idők folyamán négy-öt gazdája is. Hiszen akkor sohasem lenne lap az Uj Cimbora-ból, ha ma valaki megrendelné — közbe gondolna egyet és két hét múlva meg visszarendelné. — **Siket Ilonka és Etelka, Ovári.** Mindig vártam tőletek a levelet, hogy beszámoltok arról, mivel töltöttétek a nyarat? Lám én főbbet gondolok rátok, mert én most is szeretettel emlékezem meg az ott töltött pár napról. — **Lencsés Ilonka, Piskoll.** Levelet irtam neked, megkaptad-e? — **Kovács Nándor, Szilágybagos.** A 25 drb. Arany abécé megérkezett. A gyermekek bizonyára nem fogják sajnálni a 10 lelt érte. köszönettel vesszük az érdeklődésben kifejtett munkásságot. A jó Isten fizesse meg egészségben, munkái sikerében. — **Csinády Margitka, Szilágybagos.** Olyan szép levelet irtál Margitkám, hogy le fogjuk közölni az Uj Cimbora-ba. Örülök, hogy nem csak te, de anyuskád is sokszor gondolt ránk. A Családszövevénybe a belépéskor 100 lelt alapító tagsági díjat kell fizetni. Aztán, ha továbbra is támogatója marad anyuskád az Uj Cimbora-nak, illetve a Családszövevénynek, egy tetszés szerinti évi díjat ajánl meg. Irj máskor is Margitka, az ilyen gondosan, rendszeresen megírt leveleket mindig szívesen olvasom. Anyuskádat szeretettel üdvözlöm. — **Tereh Agi és Pislj, Szafmár.** Régen nem látottalak Pislkém. Azért nem válaszoltam leveledre, mert azt ígérted, hogy küldeni fogod a nyári beszámolód. Jöjj be majd a szerkesztőségbe.

FEJTÖRŐ

TITKOS-IRÁS

Azóta már bizonyára meg tanultátok kezelni a titkosírás kulcsát, lássuk ha most titkos írással üzenünk nektek, meg tudjátok-e fejteni?

ÜZENET A KIS CIMBORAKNAK:

J	S	E	Z	K	E
R	E	S	C	Z	S
I	E	E	T	M	T
S	E	B	E	S	R
O	E	J	T	R	K
A	A	Z	T	U	E

Aki megfejti küldje be a megfejtést. A leggyesebb megfejtőket jutalomban részesülnek.

Beküldte: Schwartz Klárka, Gyulafehérvár.

^d
mi N Sz N te te te = ?

Beküldte: Makó Tivadar, Resicza.

KI TALALJA KI?

1. Melyek a keleti és délkeleti Kárpátok részei?
2. Szent István után kik következtek az uralkodásban?
3. Miből készül az enyv?
4. Hol és mikor született Tompa Mihály? Te melyik költeményét ismered legjobban?
5. Egy házban lakik négy ur. Se eget, se földet nem látnak, míg ki nem szabadulnak, mert a házban nincsen ablak. Mi az?

Helyszűke miatt csak a következő számban hozzuk a 17. és 18. számokban közölt rejtvények megfejtését és a nyertesek nevét. A 17-es számban kevés a hiba nélküli megfejtés, a 18. számban már több a jó megfejtés. Aki megfejti a rejtvényeket, küldje csak be bátran. Már halottam többször, hogy vannak olyan rejtvényfejtők is, akik minden rejtvényt megfejtenek, de vagy szégyellik beküldeni, vagy bátorságuk nincs. Aztán az sem szabad, hogy kedvét szegje valakinek, ha nem nyer egyszer-kétszer. Majd nyer, ha másodszorra nem, majd tízed-szerre. Ugy ám — rejtvényfejtő kis cimborókt! Egyszer biztosan nyerni fog.

CSALÁDSZÖVETSÉGI HIREK

Kürthy Károly, Halmi. Igazán nagy örömmel látam azt az érdeklődést, amely a rajzkiállítás és a mesemondó délután hatásaképp az Uj Cimbora munkója iránt s egyúttal Családszövetségünk iránt is megnyilvánult. Nagy megnyugvással vennénk, ha ügyünket továbbra is kezében tartaná.

Családszövetségünk újabb tagjai: Ozv. Kunfalvyné, Izsák Józsefné, Kürthy Károly, Tóth Zoltán, F. Simó Lajos, Kálmán Lajosné, Csata Odónné, Halmi.

Az anyák figyelmébe! A legjobb nevű orvosok ajánlják a vérszegény, szédülős, gyomor-fájós, étvágytalan gyermekeknek és felnőtteknek az

AVAS GYÖNGYE

kellemes, üdítő ásványvizet. Vegyelemezve dr. Lengyel budapesti és dr. Crasen bukaresti orvosok által. Központi Iroda Satu-Mare, P. Titulescu 22.

Az Uj Cimbora mai számához, hátralékos előfizetőink részére egy kis felszólító lapot mellékelünk azon tiszteletteljes kéréssel, hogy szíveskedjenek az azon föltüntetett hátralékos előfizetést kiadóhivatalunk címére beküldeni, mert előfizetőink pontosságától függ a mi zavartalan megjelenésünk is, azt pedig nem szeretnők, hogy hátralékos előfizetőink részére lapunk küldését beszüntetni kénytelenek legyünk.

A Családszövetség tagjainak 160 Lei és 10 Lei portó. Egyes szám ára 6 Lei. Magyarországon 12 p. Jugoszláviában 150 dinár. Csehszlovákiában 60 ek.

Uj Cimbora szerkesztősége és kiadóhivatala
Satu-Mare, P. Bratianu No. 9.
Nyomatott: